

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency

www.monitoringmsp.sk

Aktualizácia k 31.12.2020

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrt'rok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2020

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 31.12.2020

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

Por. číslo	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník	Zákon č. 390/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2
2	Zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky	Zákon č. 349/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov	1
3	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 83/2017 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 272/2020 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 83/2017 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 77/2019 Z. z.	1
4	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 82/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 333/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 82/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci	1
5	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 209/2016 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetickému poľu	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 334/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 209/2016 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetickému poľu	1
6	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 253/2020 Z. z., ktorým sa predlžuje trvanie dočasnej ochrany	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 253/2020 Z. z., ktorým sa predlžuje trvanie dočasnej ochrany	1

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU V 4.Q 2020 (01.10.2020 - 31.12.2020)

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 390/2019 Z. z.	22.10.2019	01.10.2020

Novela Obchodného zákonníka priniesla **komplexnú úpravu postupu pri likvidácii** obchodnej spoločnosti a dodatočnej likvidácii obchodnej spoločnosti a družstva. V zmysle tejto novely obchodná spoločnosť vstúpi do likvidácie až **momentom zápisu likvidátora do Obchodného registra SR** (teda nie momentom, keď valné zhromaždenie spoločnosti alebo príslušný súd rozhodli o jej zrušení, čo bol doposiaľ dôležitý moment pri likvidácii spoločnosti). Pred týmto zápisom bude spoločnosť povinná zložiť do notárskej úschovy tzv. **preddavok na likvidáciu** vo výške 1 500 EUR, ktorý bude môcť použiť na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora. Jedným z dôsledkov vstupu obchodnej spoločnosti do likvidácie je v zmysle novely aj automatický **zánik všetkých jednostranných úkonov spoločnosti** (napríklad príkazov, poverení či splnomocnení – výnimkou sú splnomocnenia na zastupovanie spoločnosti v súdnych konaniach). Do 45 dní od vstupu spoločnosti do likvidácie je likvidátor povinný vyhotoviť **zoznam majetku spoločnosti a zoznam pohľadávok spoločnosti**, pričom oba tieto zoznamy je likvidátor v rovnakej lehote povinný uložiť do Zbierky listín Obchodného registra SR. Doterajšia právna úprava neupravovala minimálnu dĺžku procesu likvidácie, predmetnou novelou Obchodného zákonníka však zákonodarca ustanovil, že likvidáciu je možné ukončiť až po uplynutí **6 mesiacov odo dňa vstupu spoločnosti do likvidácie**.

Novela zároveň **obmedzuje podnikanie v spoločnosti v ručení obmedzeným (s.r.o.) pre osoby, voči ktorým je vedená exekúcia**. Platí, že každý, kto je uvedený ako povinný v Registri vydaných poverení na vykonanie exekúcie, nebude môcť:

- založiť s.r.o. ako spoločník,
- previesť svoj obchodný podiel v s.r.o. na iného spoločníka alebo inú osobu,
- nadobudnúť obchodný podiel v s.r.o.,
- byť zapísaný ako konateľ v s.r.o.

Novela Obchodného zákonníka **sprísňuje podmienky ohľadom povinnosti uloženia účtovej závierky**. Každá spoločnosť je povinná uložiť účtovnú závierku do Obchodného registra SR najneskôr do 9 mesiacov od jej zostavenia. Ak spoločnosť túto lehotu nestihne a omešká sa o viac ako 6 mesiacov, príslušný súd rozhodne o **zrušení spoločnosti**.

Novela priniesla podnikateľom tiež **novú administratívnu povinnosť** – ak spoločnosť nie je vlastníkom alebo nájomcom nehnuteľnosti, už nestačí, aby vlastníkom nehnuteľnosti, v ktorej spoločnosť plánuje vykonávať svoju činnosť, udelil len svoj písomný súhlas. Vyžaduje sa aj, aby podpis vlastníka nehnuteľnosti na tomto súhlase bol aj **úradne osvedčený** (napr. notárom). Ak nebude podpis úradne osvedčený, návrh na zápis údajov do Obchodného registra SR bude odmietnutý.

Novela ďalej prvýkrát do Obchodného zákonníka priniesla **taxatívny výpočet subjektov, ktoré sa povinne zapisujú do Obchodného registra SR**. Ide o:

- právnické osoby založené podľa Obchodného zákonníka (spoločnosť s ručením obmedzeným, verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť, akciová spoločnosť, družstvo a jednoduchá spoločnosť na akcie),
- právnické osoby založené podľa práva EÚ (európske zoskupenie hospodárskych záujmov, európske družstvo a európska spoločnosť),
- právnické osoby zriadené zákonom alebo na základe zákona, ak osobitný zákon ustanovuje, že sa zapisujú do Obchodného registra SR,
- štátne podniky,
- organizačné zložky podnikov slovenských právnických osôb,
- podniky zahraničných právnických osôb a ich organizačné zložky.

Ak skôr zapísané spoločnosti nespádajú do tohto výpočtu, budú z Obchodného registra SR vymazané. Novela tak prispieva k istej „očiste“ a väčšej prehľadnosti Obchodného registra SR.

Od účinnosti novely, t.j. od 1. októbra 2020, bude Obchodný register SR a jeho zbierka listín fungovať **výlučne elektronicky**. Na návrhy podané v listinnej podobe sa viac nebude prihliadať. Cieľom elektronizácie je dosiahnuť **transparentnejší a efektívnejší Obchodný register SR**.

Pribudla zároveň ďalšia povinnosť - **zapisovať do Obchodného registra SR** okrem mena, priezviska a bydliska aj **rodné číslo** spoločníka obchodnej spoločnosti (prípadne dátum narodenia, ak rodné číslo nebolo osobe pridelené). Tieto údaje však nebudú zverejňované. Fyzická osoba, ktorá je oprávnená za spoločnosť konať, je povinná tieto údaje zapísať do Obchodného registra SR do 30. septembra 2021.

Ďalšou dôležitou zmenou je **ukončenie zapisovania fyzických osôb – podnikateľov do Obchodného registra SR a výmaz neaktívnych osôb**. Doposiaľ mohli byť FO – podnikatelia (živnostníci) zapisovaní do Obchodného registra SR dobrovoľne na vlastnú žiadosť, čo však už v zmysle novely nie je možné. Živnostníci budú ďalej vedení **len v živnostenskom registri** a tie osoby, ktoré boli na vlastnú žiadosť zapísaní v Obchodnom registri SR, budú súdom k 1. júlu 2020 **vymazané**. Rovnako aj **staré, neaktívne spoločnosti** budú z Obchodného registra SR **vymazané** (napr. ak si spoločnosti dlho neplnia svoje povinnosti - napr. nemajú stále vykonanú premenu menovitej hodnoty vkladov a základného imania na menu euro). Súd vymaže takúto osobu z registra, ak si povinnosť nesplní ani do 1. októbra 2020. Uvedené rovnako prispieva k „očiste“ a prehľadnosti Obchodného registra SR.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 349/2020 Z. z.	01.12.2020	09.12.2020

Cieľom uvedenej novely je **riešenie pretrvávajúcích negatívnych následkov, súvisiacich s opatreniami prijatými v rámci tzv. druhej vlny pandémie ochorenia COVID-19 na podnikateľské subjekty** v SR. Rôzne prijaté opatrenia mali negatívny dopad aj

na prevádzky fungujúce v nájmoch, ktoré z dôvodu opätovného zníženia príjmu neboli často schopné vyplácať dohodnutú výšku nájomného.

Novela upravuje **podporný rámec** pre zmiernenie ekonomickej situácie **maloobchodných prevádzok a prevádzok poskytujúcich služby**, ktoré boli zasiahnuté **výpadkom príjmov** (uzavretím predmetu nájmu, prerušením vyučovania na školách a v školských zariadeniach, podstatne obmedzené zákazom prítomnosti verejnosti v predmete nájmu alebo obmedzením slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania), a to na základe opatrení orgánov štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva, zriaďovateľov škôl a školských zariadení, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR alebo uznesením vlády SR.

Na účely poskytovania **dotácie z rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR** sa pritom prihliada len na nájomné vzťahy žiadateľov, ktorých právo užívať predmet nájmu sa začal **najneskôr od 1. augusta 2020**.

Na účely poskytovania tejto dotácie sa tiež neprihliada na prípadné zmeny, ku ktorým došlo po 31. auguste 2020, teda ak po tomto dátume bola dohodnutá úprava výšky nájomného, takáto zmena nemá vplyv na výšku dotácie poskytnutie z Ministerstva hospodárstva SR.

Dotácia na nájomné sa v zmysle novely neposkytuje poskytovateľovi ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ktorému sa poskytuje úhrada za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Informácie o zmene a doplnení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 83/2017 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v rámci spoločnej organizácie trhu s vínom

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 272/2020 Z. z.	30.09.2020	05.10.2020

V rámci novely vyššie uvedeného nariadenia vlády SR prišlo k zmene výšky podpory na poistenie úrody – najviac vo výške ustanovenej osobitnými predpismi, t.j. konkrétne čl. 49 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 v platnom znení.

Zároveň prišlo aj k zmene výšky podpory na investície – najviac vo výške ustanovenej osobitnými predpismi, t.j. konkrétne čl. 50 ods. 4 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 1308/2013 v platnom znení.

Novelou tak dochádza k väčšiemu **zjednoteniu trhu vínom v rámci EÚ**.

Informácie o zmene a doplnení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 82/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 333/2020 Z. z.	11.11.2020	24.11.2020

Predmetná novelizácia prispela k **zrušeniu posudkovej činnosti orgánov verejného zdravotníctva pri schvaľovaní prevádzkových poriadkov** pre pracovné činnosti s expozíciou biologickým faktorom pri práci. Zamestnávateľovi zostáva povinnosť prevádzkový poriadok vypracovať a následne predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracovisku, ale tento orgán nebude prevádzkový poriadok schvaľovať.

Predmetná novela tak vypustením administratívnej povinnosti podnikateľov zabezpečí **zníženie administratívnej záťaže i administratívnych (finančných) poplatkov podnikateľov.**

Novela tiež prispieva k **zvýšenej ochrane zamestnancov**, ktorí sú vystavení biologickému faktoru pri svojej práci, a to aktualizovaním zoznamu biologických faktorov (baktérií, vírusov, príónov, parazitov húb) a aktualizovaním ochranných opatrení pri práci.

Informácie o zmene a doplnení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 209/2016 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou elektromagnetickému poľu

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 334/2020 Z. z.	11.11.2020	24.11.2020

Novelou sa **ruší povinnosť** zamestnávateľa, ktorá spočívala v **predkladaní prevádzkového poriadku pre pracovné činnosti s expozíciou elektromagnetickému poľu na posúdenie a schválenie** príslušnému orgánu verejného zdravotníctva v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov. Zamestnávateľovi zostáva povinnosť prevádzkový poriadok vypracovať a následne predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva pri výkone štátneho zdravotného dozoru na pracovisku

Novela prispeje k **zníženiu priamych finančných a administratívnych nákladov**, ako aj **administratívnej povinnosti**, pre celé podnikateľské prostredie.

Informácie o nariadení vlády Slovenskej republiky č. 253/2020 Z. z., ktorým sa predlžuje trvanie dočasnej ochrany

číslo	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
253/2020 Z. z.	16.09.2020	19.09.2020

Nariadením vlády sa podľa § 18 ods. 5 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 92/2020 Z. z. **predlžuje trvanie dočasnej ochrany až do 31. decembra 2020.**

Pôvodne malo trvanie dočasnej ochrany v zmysle vyššie uvedeného zákona trvať do 1. októbra 2020, vláda má však v zmysle tohto zákona oprávnenie predĺžiť trvanie dočasnej ochrany najviac do 31. decembra 2020.

Dočasná ochrana podnikateľov je upravená zákonom č. 92/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Vytvára právny rámec pre poskytnutie ochrany podnikateľom, ktorí majú sídlo alebo miesta podnikania v SR a sú zasiahnutí **negatívnymi ekonomickými dopadmi šírenia ochorenia COVID-19.**

Dočasná ochrana spočíva najmä v:

- ochrane pred veriteľskými návrhmi na konkurz,
- možnosti odkladu povinnosti podať sám na seba návrh na konkurz,

- prerušení exekúcií začatých po 12. marci 2020 (ak ide o záväzky vyplývajúce z podnikateľskej činnosti),
- nemožnosti začatia výkonu záložného práva vzťahujúceho sa na podnik, vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu patriacu k podniku,
- zákaze započítania spriaznených pohľadávok,
- zákaze ukončenia kontraktov zmluvnými partnermi pre omeškanie,
- predĺžené lehôt na odporovateľnosť právnym úkonom a na uplatnenie práva voči podnikateľovi pod dočasnou ochranou,
- možnosti prednostne hradiť záväzky súvisiace s udrжанím prevádzky podniku,
- podpore financovania čerstvým kapitálom.